

DERS ADI : TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

SINIF DÜZEYİ: 10

HAFTA : 13-17 NİSAN

KONU: MODERN TÜRK TİYATROSU

CUMHURİYET DÖNEMİ TÜRK TİYATROSU

- ✓ Cumhuriyet Dönemi'nde tiyatro, yeni Cumhuriyet'in ilkelerini halka aktarmada bir araç olarak hızla yaygınlaşmaya başlamıştır.
- ✓ Bu dönemde çocuk tiyatrosu çalışmaları yapılmış, kadınlar sahnede daha çok yer almaya başlamış, devlet konservatuarı açılmıştır.
- ✓ Sade, açık bir dille nazım-nesir karışık olarak tiyatrolar yazılmıştır.
- ✓ Geleneksel tiyatroyla (Karagöz, orta oyunu vb.) modern tiyatronun özelliklerinin bir arada görüldüğü eserler ortaya konmuştur.
- ✓ Bireysel duygu ve düşünceler de sosyal kuramlardaki değişimler de tiyatrolarda sahnelenmiştir.
- ✓ Cumhuriyet Dönemi'ndeki ilke ve inkılapların sonucunda akılcı ve bilimin öne çıktığı eserler yazılmıştır.
- ✓ Bu dönemde epik tiyatro ve absürt tiyatro türlerinden de yararlanılmıştır.
- ✓ Cumhuriyet dönemi Türk tiyatrosunun önemli temsilcileri ve eserleri şunlardır: Orhan Asena, *Hürrem Sultan*, *Şilide Av*; Turan Oflazoğlu, *Deli İbrahim*, *Kösem Sultan*; Recep Bilginer, *Ben Devletim*, *Yunus Emre*; Refik Erduran, *İkinci Baskı*, *Tamirci*; Güngör Dilmen, *Midasın Kulakları*, *Ben Anadolu*.

Geleneksel Türk Tiyatrosu ile Modern Türk Tiyatrosu Arasındaki Farklar

- Modern Türk tiyatrosunda yazılı bir metin vardır. Geleneksel tiyatro ise tamamen doğaçlamadır.
- Modern Türk tiyatrosunda teknoloji kullanılır. Geleneksel Türk tiyatrosunda ise teknoloji kullanılmaz.
- Geleneksel Türk tiyatrosu halk çevresinde, modern Türk tiyatrosu ise aydın çevrede ortaya çıkmıştır.
- Modern Türk tiyatrosunda sahne, geleneksel Türk tiyatrosuna göre daha detaylıdır.
- Geleneksel Türk tiyatrosunda sadece belirli tipler vardır. Modern Türk tiyatrosunda çeşitli karakterler ve tipler olabilir.
- Modern Türk tiyatrosunda bir ön hazırlık çalışması vardır. Geleneksel tiyatro provasıdır.
- Taklit ve yanlış anlamalar modern Türk tiyatrosunda geleneksel Türk tiyatrosu kadar yer tutmaz.

Turgut Özakman (1930-2013)

İlk oyun denemesi “Masum Katiller” 1946’da Halkevi’nde, “Pembe Evin Kaderi” 1951’de Devlet Tiyatrolarında oynatılmıştır. Geleneksel Türk tiyatrosu ile Batı tiyatrosunu kaynaştırmayı başaran sanatçı dramatik tiyatronun güzel örneklerini vermiştir. Eserlerinde birey-çevre ilişkilerini, kuşaklar arasındaki çatışmayı, toplumun suçlu insanları kenara itişini işlemiştir. Cumhuriyet tarihinin en çok satan kitapları arasında yer alan ve Kurtuluş Savaşı’nı romansı bir üslupla anlattığı “Şu Çılgın Türkler” adlı belgesel romanı 2005’te yayımlanmıştır.

Eserlerinden bazıları: Pembe Evin Kaderi, Güneşte On Kişi, Duvarların Ötesi, Kanaviçe, Ocak, Paramparça, Ah Şu Gençler, Töre, Fehim Paşa Konağı, Kardeş Payı, (tiyatro); Korkma İnsancık Korkma, Romantika, Şu Çılgın Türkler, Atatürk Yeniden Samsun’da, Diriliş Çanakkale, Cumhuriyet Türk Mucizesi (roman).